

Erzurum Şehri Hakkında

Doğu Anadolu Bölgesi'nin en büyük kenti olan Erzurum oldukça eski bir yerleşim birimidir. Palandöken Dağı eteklerinde kurulu olan kent son yıllarda kış turizmi açısından büyük önem kazanmıştır. Tarihi yönden çok zengin birçok eseri barındıran ve adeta bir kültür merkezine benzeyen kent günümüzde önemli bir turizm potansiyeli taşımaktadır.

Erzurum Tarihi

Doğu Anadolu'nun en büyük kenti olan Erzurum'un MÖ 4900 yıllarında kurulduğu tahmin edilmektedir. Erzurum'u da içine alan bölge tarih boyunca Urartular, Kimmerler, İskitler, Medler, Persler, Parftlar, Romalılar, Sasaniler, Araplar, Selçuklular, Bizanslılar, Sasaniler, Moğollar, İlhanlılar ve Safeviler gibi çok çeşitli kavim ve milletler tarafından idare edilmiştir. 1514 yılında şehir ve çevresini fetheden Osmanlılar, Türkiye Cumhuriyeti'nin kurulduğu 1923 yılına kadar bu topraklarda hüküm sürmüşlerdir. Milli mücadele, milli birlik ve bağımsızlık hareketinin temelini atıldığı Kongre 23 Temmuz 1919 da Erzurum'da toplanmıştır.

Erzurum Coğrafya

Erzurum ili, Türkiye'nin orta ve batı kesimlerine göre, yükseltinin fazla olduğu illerinden biridir. Doğu Karadeniz Dağlarının doğu uzantıları olan Rize Dağları, ili kuzeyden çevreler ve Rize ile sınırını oluşturur. Karadeniz'e paralel düzenli sıralar durumunda uzanan bu dağlar, geçit vermez ve yüksektir. En yüksek noktaları 3937m. yüksekliğindeki Kaçkar Tepesi ile Verçenik Tepesi'dir. Dumlu Dağından doğuya doğru uzandığında iki yüksek dağsırasına ulaşılır. Tortum'a doğru olanı Güvercin Dağıdır; Pasinler Ovası ile Gürcü Boğazı arasını doldurmuş olanı ise Karga Pazarı Dağlarıdır. Erzurum şehrini doğudan çevreleyerek Palandöken Dağlarına ulaşır. Erzurum şiddetli karasal Doğu Anadolu iklimi bölgesinde yer alır. İlin yıllık sıcaklık ortalaması 6.0 derece kadardır.

Erzurum Turizmi

Palandöken Kayak Merkezi Ülkenin önemli Kayak Merkezlerinden olan Palandöken Erzurum ili sınırlarındadır.

Tarihi Yerler

Erzurum İli 'ne 79km uzaklıktaki Horasan-Pasinler-Erzurum tarihi İpek Yolu üzerindedir. İlk inşaa tarihi kesin olarak bilinmeyen Erzurum Kalesi'nin M.S. 5.yy ilk yarısında Bizanslılar tarafından yaptırıldığı tahmin edilmektedir. İç kale mescidine minare olarak yaptırılan Saat Kulesi, Tepsi Minare ve Kule diye de adlandırılmaktadır. Şehre hakim bir tepe üzerinde kurulu bulunan Erzurum Kalesi'nin surlarındaki Saat Kulesi her taraftan çok rahatlıkla görülebilmektedir. 1297-98 yıllarında İlhanlıların Veziri Emir Çoban Salduz tarafından yaptırılmıştır. Aras nehri üzerinde 7 kemer gözlü olarak inşa ettirilen önemli bir yapıdır. Kanuni Sultan Süleyman'ın Sadrazamı Rüstem Paşa tarafından yaptırılmıştır. Osmanlı mimarisinin özelliklerini taşıyan iki katlı bina halen çarşı olarak kullanılmaktadır. Çarşıda daha ziyade oltu taşı satıcıları faaliyet göstermektedir.

Medreseler

13üncü yüzyılın sonlarında İlhanlılar tarafından yaptırılmıştır. Anadolu Selçuklu Mimari geleneğinde açık avlulu, iki katlı ve iki minareli eğitim kurumu, Anadolu'nun en büyük medresesidir. Hoca Celeleddin Yakut tarafından MS 1310 yılında inşa edilmiştir. İlhanlı döneminden günümüze kalan nadir eserlerden birisidir. İslam Eserleri Müzesi olarak kullanılmaktadır.

Cami ve Kiliseler

İl merkezindeki Lalapaşa Cami, Üç Kümbetler ve Ovşank Kilisesi görülmeye değerdir. Üç kümbetlerden sekiz köşeli plan üzerine oturtulmuş olan Saltuklu Devleti'nin kurucusu Emir Saltuk'a ait olduğu sanılmaktadır. Tamimiyle kesme taştan yapılmış olan kümbetlerin diğer ikisini kimlerin yaptığı bilinmemektedir. Kümbetlerin genel olarak 13 üncü yüzyıl sonu ve 14 üncü yüzyıl başına ait oldukları kabul edilmektedir. Üç kümbetler Türklere ait diğer kümbetlere nazaran değişik planları, kullanılan malzeme ve süslemeleri açısından ayrı bir yer tutar..

Mesire Yerleri

Tortum Gölü'nün son kısmında, Tortum Çayı'nın 48 m yüksekten düşmesiyle meydana gelen çağlayan vadideki bir dağın heyelan sonucu çayın önünü kapatmasıyla oluşmuştur. Erzurum'a 120 km mesafededir. Baharda suyun bol olduğu mevsimde tabii manzarası ve heybetiyle seyrine doyum olmaz. Kaplıcalar Pasinler Kaplıcası Kuş Gözlem Alanı Doğu Karadeniz Dağları Erzurum Ovası

Sportif Etkinlikler

Erzurum'un İspir ilçesi sınırlarından geçen Çoruh Nehri rafting yapmaya en elverişli akarsulardan birisidir. Derin kanyonları ile ilgi çeken Çoruh, her yıl turistlerin akımına uğrar. 1993 yılında Dünya Rafting Şampiyonası Çoruh Nehrinde yapılmıştır. Erzurum'un kuzeyinde yer alan Dumlu Dağları üzerinde yabancı turistler tarafından günü birlik doğa yürüyüşleri yapılmaktadır. Bu yürüyüşe gidenler üç saatlik bir yürüyüşle Dumbu Baba diye adlandırılan ve Fırat Nehri'nin önemli kollarından biri olan Karasu'nun kaynağı durumundaki soğuk su gözesine varırlar, burada bir süre dinlenen ziyaretçiler dönüş yürüyüşüne Kırkgöze Köyü üzerinden yaparlar buna benzer dağ yürüyüşleri Erzurum'un güneyinde bulunan Palandöken Dağları üzerinde de yapılmaktadır.

Erzurum mutfağı

Anadolu'nun her yöresinin kendine ait yöresel bir mutfağı vardır. Erzurum'da zengin bir mutfak kültürüne sahiptir. Bunlardan lor dolması, kadayıf dolması, özel yapılmış su böreği, ayran aşısı ve çağ kebabı bu mutfağın başyemekleridir. Erzurum'a yolu düşenlere bu yemekleri, özellikle meşhur Tortum Çağ kebabını tatmaları özellikle tavsiye edilir.

Erzurum El Sanatları / Oltu Taşı

Erzurum kuyumculuğu ve Oltu Taşı işlemeciliği ile ünlüdür. Yarı değerli taş olan Oltu Taşı (kehribar) Erzurum'a özgüdür. Altın ve gümüş ile birlikte Oltu taşından kadınlar için bilezik, gerdanlık, broş,

küpe, saç tokası ve tarağı yapılırken, erkekler için tespih, ağızlık, yüzük, vb. eşyalar imal edilmektedir. Bu ürünlerin satıldığı yer Rüstem Paşa Bedestenidir. Taşhan olarak ta adlandırılan bu eser Kanuni Sultan Süleyman'ın sadrazamı Rüstem Paşa tarafında yaptırılmıştır. Osmanlı mimarisinin özelliklerini taşıyan iki katlı bina halen çarşı olarak kullanılmaktadır.

Halk Oyunları

Erzurum'da oynanan halk danslarına Bar denir. Bar' ın tarihçesi çok eskilere Orta Asya' da Altay kavimlerine kadar uzanır. Erzurum halk oyunları erkek ve kadınlarca ayrı ayrı oynanır. Atatürk Üniversitesi halk oyunları ile Erzurum halk oyunları ve türküleri derneği bar ekibi çeşitli uluslararası halk dansları festivallerinde birincilik ödülleri almışlardır. Bar oyunu mertlik ve yiğitlik sembolüdür. Erzurum ayrıca zengin bir halk türküleri kaynağına sahiptir.

Erzurum hakkında daha detaylı bilgi için Erzurum Büyükşehir Belediyesi Şehir Tanıtımına aşağıdaki linkten erişebilirsiniz:

https://www.erzurum.bel.tr/icerikDetay-erzurum_tarihi/19/1.html